

TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ CHÍNH SÁCH AN SINH XÃ HỘI KHI NHÀ NƯỚC THU HỒI ĐẤT

THS. PHAN HỮU CHÁNH *

TÓM TẮT

Việc thu hồi đất để phục vụ cho các dự án phát triển kinh tế - xã hội là một vấn đề nhạy cảm, trực tiếp tác động đến quyền lợi và cuộc sống của người dân. Hiện nay, Nhà nước đã ban hành nhiều chính sách an sinh xã hội nhằm bảo đảm quyền lợi cho những người bị ảnh hưởng, nhưng thực tế triển khai thực hiện vẫn còn hạn chế và chưa đạt kết quả cao. Bài viết này sẽ làm rõ những tiêu chí để đánh giá hiệu quả của chính sách an sinh xã hội đối với người dân khi nhà nước thu hồi đất và đưa ra một số kiến nghị, giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện chính sách an sinh xã hội, bảo đảm công bằng và hài hòa lợi ích của người dân bị thu hồi đất.

Từ khóa: thu hồi đất, chính sách an sinh xã hội, mức độ hài lòng, hiệu quả.

Nhận bài: 15/12/2024; đưa vào quy trình biên tập: 15/12/2024; duyệt đăng: 25/02/2025.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Việc không ngừng nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho người dân và bảo đảm an sinh xã hội là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên của Đảng, Nhà nước và toàn xã hội. Đảng ta luôn xác định an ninh xã hội là mục tiêu, động lực phát triển bền vững. Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh việc “tăng cường quản lý phát triển xã hội, bảo đảm tiến bộ, công bằng và tính bền vững trong các chính sách xã hội” [1, tr.147-148].

Chính sách an ninh xã hội khi Nhà nước thu hồi đất có vai trò đặc biệt quan trọng, nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người dân, giúp họ ổn định cuộc sống sau di dời. Tuy nhiên,

thực tế triển khai tại Thừa Thiên Huế và cả nước còn nhiều bất cập về bồi thường, tái định cư, việc làm, bảo hiểm, hạ tầng..., dẫn đến mất niềm tin vào chính sách, gia tăng khiếu kiện lên cấp Trung ương. Điều này cho thấy chính sách hiện hành chưa đáp ứng yêu cầu của thực tiễn, ảnh hưởng đến quyền lợi người dân, tiềm ẩn nguy cơ bất ổn xã hội.

Việc thu hồi đất phục vụ phát triển kinh tế - xã hội là tất yếu, nhưng cũng đặt ra nhiều thách thức. Do đó, nâng cao hiệu quả chính sách an ninh xã hội là yếu tố then chốt để đảm bảo sự đồng thuận, qua đó tạo sự hài lòng của người dân, ổn định xã hội.

2. NỘI DUNG

Chính sách an sinh xã hội đóng vai trò quan trọng trong việc đảm bảo đời sống người dân khi Nhà nước thu hồi đất. Do hình thức sở hữu toàn dân về đất đai, nên Nhà nước có quyền quyết định phân bổ và sử dụng đất nhằm phục vụ mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội. Khi thu hồi đất, đặc biệt với các dự án công ích hoặc công trình trọng điểm,

Nhà nước cam kết thực hiện các chính sách an sinh xã hội nhằm hỗ trợ người dân ổn định cuộc sống.

Các chính sách này bao gồm: bồi thường thỏa đáng, đảm bảo công bằng và minh bạch; tái định cư, cung cấp đất ở hoặc nhà ở mới cùng với hỗ trợ tài chính; tạo điều kiện chuyển đổi nghề nghiệp, tìm kiếm việc làm để đảm bảo

thu nhập ổn định; đồng thời cung cấp các dịch vụ y tế, giáo dục và an sinh xã hội khác nhằm nâng cao chất lượng cuộc sống.

Nhờ đó, tác động tiêu cực từ việc thu hồi đất được giảm thiểu, góp phần đảm bảo công

bằng xã hội và ổn định đời sống người dân. Để đánh giá hiệu quả chính sách, cần xem xét toàn diện trên nhiều tiêu chí, trong đó công bằng, minh bạch, kịp thời và hợp lý là những yếu tố quan trọng hàng đầu.

2.1

Các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả thực hiện chính sách an sinh xã hội đối với người dân khi nhà nước thu hồi đất hiện nay

Việc thực hiện chính sách an sinh xã hội đối với người dân khi nhà nước thu hồi đất chịu ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố khác nhau, có thể kể đến như:

Một là, những quan điểm, đường lối của Đảng, Nhà nước về đảm bảo an sinh xã hội cho người có đất bị thu hồi. Quan điểm đường lối chủ trương của Đảng là sự định hướng về mặt chính trị cho các hoạt động lập pháp lập quy ở nước ta.

Các văn bản chỉ đạo của Đảng như: Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; Nghị quyết 42-NQ/TW về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng chính sách xã hội, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới đã chuyển đổi cách tiếp cận từ “bảo đảm và ổn định” sang “ổn định và phát triển”; mở rộng phạm vi ra toàn bộ các nhóm chính sách xã hội cho tất cả các đối tượng; 9 nhóm giải pháp đồng bộ, toàn diện trên tất cả các lĩnh vực về chính sách xã hội; Nghị quyết số 18 ngày 16/6/2022 của Hội nghị Trung ương 5 khóa XIII về tiếp tục đổi mới, hoàn thiện thể chế, chính sách, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý và sử dụng đất, tạo động lực đưa nước ta trở thành nước phát triển có thu nhập cao. Luật Đất đai 2024 được ban hành đã định hình rõ ràng mục tiêu và phương hướng phát triển an sinh xã hội, đặc biệt đối với những người bị ảnh hưởng bởi thu hồi đất.

Các quy định pháp luật cụ thể được ban hành dựa trên nền tảng của các văn bản chỉ đạo này đã tạo ra một khuôn khổ pháp lý rõ ràng để thực hiện chính sách. Nhờ đó, các cơ quan nhà nước, chủ đầu tư và người dân có cơ sở để tham gia vào quá trình thực hiện, đảm bảo tính công bằng, minh bạch và hiệu quả

trong việc giải quyết các vấn đề liên quan đến thu hồi đất.

Hai là, cơ chế quản lý. Ở nước ta do tính đặc thù của chế độ đất đai là sở hữu toàn dân do Nhà nước là đại diện chủ sở hữu được quy định tại Điều 53 Hiến pháp năm 2013. Khi Nhà nước có nhu cầu thu hồi đất để phục vụ lợi ích chung, thì Nhà nước tiến hành thu hồi đất và có bồi thường cho người đang sử dụng đến chứ không mua đất của chủ đất như một số nước có chế độ sở hữu tư nhân về đất đai. Tuy nhiên, trong những năm qua, chính sách bồi thường lại dựa trên khung giá đất do Nhà nước quy định, không phản ánh đúng giá trị thực tế của đất đai trên thị trường, đặc biệt ở những khu vực có tốc độ đô thị hóa nhanh. Nguyên nhân chính của vấn đề này là do: khung giá đất nhà nước chưa linh hoạt, thủ tục bồi thường còn rườm rà và thiếu minh bạch trong quá trình định giá. Sự chênh lệch giữa giá bồi thường và giá thị trường dẫn đến nhiều bất đồng, khiếu kiện và làm ảnh hưởng đến quyền lợi hợp pháp của người dân, cũng như việc thực hiện những chính sách an sinh xã hội đối với người dân khi bị Nhà nước thu hồi đất.

Ba là, công tác tổ chức bộ máy thực thi chính sách an sinh xã hội đối với người dân bị thu hồi đất là một trong những yếu tố quyết định đến sự thành công của quá trình thực hiện chính sách. Một bộ máy tổ chức hiệu quả sẽ không chỉ đảm bảo việc thực hiện chính sách một cách công khai, minh bạch mà còn tạo ra sự tin tưởng giữa người dân và chính quyền.

Thông qua việc nắm bắt trực tiếp nguyện vọng, khó khăn của người dân, bộ máy tổ chức sẽ cung cấp thông tin phản hồi quý báu để hoàn thiện chính sách, giúp các quy định đi vào cuộc sống một cách hiệu quả và phù hợp. Đồng thời,

bộ máy này cũng có vai trò quan trọng trong việc truyền thông, giải thích chính sách đến người dân, giúp họ hiểu rõ quyền lợi và nghĩa vụ của mình, trong đó, đội ngũ cán bộ, công chức đóng vai trò là cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với người dân có đất bị thu hồi. Với một bộ máy tổ chức chặt chẽ, hoạt động hiệu quả, việc thực hiện chính sách an ninh xã hội đối với người dân bị thu hồi đất sẽ góp phần quan trọng vào việc đảm bảo ổn định xã hội, xây dựng một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.

Bốn là, nhận thức của người dân, đặc biệt là những người có đất bị thu hồi, về các chính sách an ninh xã hội còn nhiều hạn chế. Nguyên nhân chính là do thông tin chính sách thường được truyền đạt bằng văn bản hành chính, ngôn ngữ phức tạp, khó hiểu đối với người dân. Bên cạnh đó, sự kỳ vọng của người dân về một cuộc sống ổn định sau khi nhận được tiền đền bù thường rất cao, dẫn đến tâm lý thất vọng khi nhận thấy mức sống thực tế không được cải thiện như mong đợi. Điều này không chỉ gây ra mâu thuẫn giữa người dân và chính quyền mà còn làm giảm hiệu quả của các chính sách hỗ trợ, ảnh hưởng đến sự ổn định xã hội. Bên cạnh nhận thức, vấn đề tài chính cũng đóng vai trò quan trọng. Sau khi nhận được tiền bồi thường, việc sử dụng nguồn vốn này một cách hiệu quả và tiết kiệm là điều cần thiết. tìm kiếm việc làm ổn định sẽ giúp người dân có một cuộc sống bền vững hơn.

Cả nhận thức và tài chính đều là những yếu tố then chốt ảnh hưởng đến khả năng thích ứng của người dân bị thu hồi đất với chính sách an ninh xã hội. Khi người dân hiểu rõ về chính sách và có trong tay nguồn tài chính ổn định, họ sẽ tự tin hơn trong việc xây dựng lại cuộc sống. Ngược lại, thiếu hụt về một trong hai yếu tố này có thể gây ra nhiều khó khăn, thậm chí là kéo dài thời gian hòa nhập.

Năm là, quá trình hội nhập quốc tế. Khi nhà nước tiến hành thu hồi đất để phục vụ mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, việc đảm bảo quyền lợi của người dân bị ảnh hưởng là một yêu cầu cấp thiết. Cùng với đó, cần phải đáp ứng các cam kết quốc tế mà Việt Nam đã ký kết và tạo ra một môi trường đầu tư hấp dẫn, các chính sách an ninh xã hội liên quan đến bồi thường, hỗ trợ tái định cư phải được thực hiện một cách công khai, minh bạch, đúng pháp luật và đảm bảo tính công bằng. Các cam kết quốc tế về bình đẳng, không phân biệt đối xử và cải cách thủ tục hành chính cũng tác động trực tiếp đến việc thực hiện chính sách an ninh xã hội, đặc biệt trong trường hợp nhà nước thu hồi đất. Vì vậy, việc ban hành các chính sách an ninh xã hội đối với người dân khi nhà nước thu hồi đất cũng chịu sự chi phối của các cam kết quốc tế và đảm bảo công khai, minh bạch, dân chủ, tạo môi trường cạnh tranh lành mạnh cho nhà đầu tư trong nước cũng như nước ngoài trong việc tiếp cận các nguồn lực đặc biệt là đất đai.

2.2

Khung đánh giá hiệu quả chính sách an ninh xã hội đối với người dân khi nhà nước thu hồi đất

Tiêu chí đánh giá chính sách an ninh xã hội khi nhà nước thu hồi đất đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc bảo vệ quyền lợi chính đáng của người dân. Chúng là thước đo để đảm bảo rằng việc bồi thường, hỗ trợ và tái định cư được thực hiện một cách công bằng, minh bạch, kịp thời và phù hợp với quy định của pháp luật.

Việc làm rõ được các tiêu chí đánh giá này, giúp ta có thể đánh giá hiệu quả của chính sách, so sánh đối xử giữa các cá nhân, tổ chức bị thu hồi đất, đồng thời phát hiện và khắc phục

những bất cập để hoàn thiện chính sách. Đồng thời, việc xây dựng và áp dụng các tiêu chí rõ ràng cũng góp phần tăng cường niềm tin của người dân vào Nhà nước, tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình phát triển kinh tế - xã hội. Để đánh giá hiệu quả của chính sách an ninh xã hội, cần căn cứ vào những tiêu chí sau:

Thứ nhất, tiêu chí về tính công bằng và minh bạch.

Nguyên tắc bình đẳng trước pháp luật là nền tảng trong quá trình thực hiện chính sách

an sinh xã hội. Trong quá trình nhà nước thu hồi đất của người dân, tính công bằng, minh bạch không chỉ là vấn đề pháp lý mà còn là yếu tố quan trọng để duy trì sự ổn định của người dân và xã hội. Khi người dân cảm thấy quyền lợi của mình được bảo vệ, họ sẽ tin tưởng vào pháp luật và các cơ quan nhà nước. Vì vậy, việc xây dựng một hệ thống bồi thường công bằng, minh bạch là một trong những giải pháp quan trọng để đảm bảo sự hài hòa. Thực tế cho thấy việc phân biệt đối xử giữa các hộ dân bị ảnh hưởng vẫn còn tồn tại, thể hiện rõ qua sự chênh lệch mức bồi thường, ưu tiên giải quyết thủ tục cho một số hộ dân, hoặc chậm trễ trong việc giải quyết khiếu nại. Những hành vi này không chỉ gây ra bất công mà còn làm mất đoàn kết cộng đồng, gây cản trở quá trình thực hiện dự án và làm giảm niềm tin của người dân vào cơ quan nhà nước.

Cùng với đó, việc xác định mức bồi thường hợp lý và tương xứng là một vấn đề quan trọng trong nhiều trường hợp liên quan đến việc thu hồi đất của người dân. Theo đó, mức bồi thường phải phản ánh chính xác giá trị thị trường của tài sản tại thời điểm bồi thường, căn cứ vào các yếu tố như: vị trí, diện tích, chất lượng công trình và tình hình thị trường bất động sản. Mục tiêu của việc này là đảm bảo quyền lợi hợp pháp của người dân, tạo sự công bằng và minh bạch trong quá trình thực hiện chính sách, đồng thời góp phần duy trì ổn định xã hội.

Vì vậy, để đảm bảo quyền lợi chính đáng của người dân, việc xây dựng một quy trình bồi thường minh bạch, công khai là vô cùng cần thiết. Khi thông tin về dự án, tiêu chí bồi thường và các bước thực hiện được công khai rộng rãi trên các phương tiện truyền thông và các trang web chính thức, người dân sẽ dễ dàng tiếp cận thông tin, từ đó chủ động tham gia vào quá trình này. Bên cạnh đó, việc tạo điều kiện thuận lợi cho người dân đóng góp ý kiến, khiếu nại sẽ giúp hạn chế tối đa các hành vi tiêu cực, tham nhũng, góp phần xây dựng niềm tin của người dân vào cơ quan nhà nước. Việc ứng dụng công nghệ thông tin như

xây dựng các cổng thông tin điện tử minh bạch, tổ chức các buổi đối thoại trực tuyến sẽ góp phần hiện thực hóa mục tiêu này.

Việc đánh giá đúng giá trị tài sản bị thu hồi, đảm bảo người dân được thông tin đầy đủ, có cơ hội tham gia đóng góp ý kiến và mọi người được đối xử công bằng sẽ là cơ sở quan trọng để chúng ta có thể đánh giá được tính công bằng trong một chính sách an ninh xã hội đối với người dân khi nhà nước thu hồi đất.

Thứ hai, tiêu chí về tính kịp thời.

Thủ tục hành chính đơn giản, tính kịp thời là những yếu tố quan trọng, đánh giá khả năng giải quyết công việc một cách nhanh chóng, hiệu quả và không gây trở ngại cho người dân của cơ quan hành chính Nhà nước. Trong thực hiện chính sách an ninh xã hội đối với người dân khi Nhà nước thu hồi đất, tính kịp thời được hiểu là việc các quy trình, thủ tục liên quan đến việc hỗ trợ, bồi thường cho người dân bị thu hồi đất được thực hiện nhanh chóng, hiệu quả và đúng hẹn, nhằm giảm thiểu tối đa những khó khăn, bất tiện mà người dân phải đối mặt.

Thực tế việc thu hồi đất là một vấn đề nhạy cảm, ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống của người dân, nhiều trường hợp người dân phải đối mặt với tình trạng kéo dài, rườm rà trong việc thực hiện các thủ tục hành chính liên quan đến thu hồi đất. Nguyên nhân chính nằm ở hệ thống quy định chồng chéo, thủ tục phức tạp, thiếu sự phối hợp giữa các cơ quan và một số hạn chế về nguồn lực. Điều này dẫn đến việc người dân phải mất quá nhiều thời gian, công sức và chi phí để hoàn thành các thủ tục, làm chậm trễ quá trình hỗ trợ. Bên cạnh đó, việc hỗ trợ người dân cũng bị trì hoãn do nhiều yếu tố như thiếu kinh phí, thiếu nhân lực, cơ sở vật chất chưa đảm bảo hoặc do thái độ làm việc chưa nghiêm túc của một số cán bộ, công chức. Tình trạng này không chỉ gây khó khăn cho người dân mà còn làm giảm hiệu quả của các chính sách hỗ trợ, gây ảnh hưởng đến niềm tin của người dân vào bộ máy nhà nước.

Nhà nước hỗ trợ người dân ổn định cuộc sống, tìm kiếm công việc mới và duy trì mức sống ổn định sau khi bị thu hồi đất một cách

nhanh chóng, không chỉ thể hiện sự quan tâm của chính quyền mà còn bảo đảm quyền lợi hợp pháp của công dân. Nếu quá trình này kéo dài, dễ dẫn đến những tranh chấp, khiếu kiện, gây mất ổn định xã hội và ảnh hưởng đến uy tín của chính quyền.

Chính vì vậy, tính kịp thời là một tiêu chí đánh giá quan trọng trong việc thực hiện chính sách an sinh xã hội khi Nhà nước thu hồi đất. Điều này không chỉ góp phần duy trì ổn định xã hội mà còn tăng cường niềm tin của người dân vào bộ máy chính quyền ở địa phương.

Thứ ba, tiêu chí về tính hiệu quả.

Việc thu hồi đất để phục vụ phát triển kinh tế - xã hội là điều không thể tránh khỏi, tuy nhiên, nó cũng đồng nghĩa với việc nhiều người dân sẽ mất đi nơi cư trú và sinh kế.

Chính vì vậy, việc thực hiện chính sách an sinh xã hội đối với những người bị ảnh hưởng là vô cùng quan trọng. Mục tiêu cuối cùng của các chính sách này là giúp người dân ổn định cuộc sống sau khi mất đất, cụ thể là tạo điều kiện để họ tái định cư và tìm kiếm việc làm mới. Theo quy định, chính quyền địa phương có trách nhiệm đảm bảo người dân có mức sống bằng hoặc tốt hơn so với trước khi thu hồi đất. Để đạt được mục tiêu này, các chính sách cần phải đảm bảo tính thiết thực, khả thi và đáp ứng được nhu cầu thực tế của người dân.

Việc hỗ trợ tái định cư, cung cấp nhà ở mới, tạo điều kiện để người dân tiếp tục sản xuất kinh doanh hoặc tìm kiếm việc làm mới và các chính sách hỗ trợ khác cũng là tiêu chí để đánh giá hiệu quả của chính sách an sinh xã hội đối với người dân bị thu hồi đất. Bên cạnh đó, việc xây dựng các cộng đồng mới tại khu tái định cư cũng rất quan trọng, nhằm giúp người dân nhanh chóng hòa nhập và ổn định cuộc sống.

Để đánh giá tính hiệu quả của các chính sách, cần phải xem xét chúng có được thiết kế một cách khoa học, phù hợp với điều kiện thực tế của từng địa phương hay không? Có đảm bảo tính công bằng, minh bạch và dễ tiếp cận cho mọi đối tượng?. Các chính sách bồi thường, hỗ trợ tái định cư và các chính

sách hỗ trợ khác cần được xây dựng và thực hiện một cách hiệu quả để giúp người dân có mức sống bằng hoặc tốt hơn so với trước khi thu hồi đất.

Thứ tư, tiêu chí về tính bền vững.

Việc đảm bảo an sinh xã hội cho người dân bị Nhà nước thu hồi đất là một vấn đề cấp bách và mang tính nhân văn sâu sắc. Để quá trình này diễn ra một cách công bằng và hiệu quả, chính sách an sinh xã hội cần phải có tính lâu dài. Thay vì chỉ tập trung vào việc giải quyết những khó khăn trước mắt, các giải pháp cần hướng tới việc tạo dựng một tương lai ổn định cho người dân. Điều này bao gồm việc hỗ trợ tái định cư, đào tạo nghề, tạo việc làm, và đảm bảo quyền lợi về y tế, giáo dục. Cùng với đó, tính bền vững của chính sách còn thể hiện ở khả năng triển khai và duy trì hiệu quả trong thời gian dài. Các giải pháp đưa ra phải được xây dựng trên cơ sở khoa học, phù hợp với điều kiện thực tế và có sự tham gia của người dân. Đồng thời, cần có cơ chế giám sát và đánh giá thường xuyên để kịp thời điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp. Cuối cùng, chính sách an sinh xã hội không chỉ dừng lại ở việc bồi thường mà còn hướng tới mục tiêu phát triển. Người dân không chỉ cần được hỗ trợ để ổn định cuộc sống mà phải cần có cơ hội để phát triển bản thân và nâng cao chất lượng cuộc sống. Điều này đòi hỏi phải tạo ra các điều kiện thuận lợi để người dân tham gia vào các hoạt động sản xuất, kinh doanh và dịch vụ.

Một chính sách được xem là bền vững khi không chỉ mang lại lợi ích tức thời cho người dân bị ảnh hưởng mà còn phải đảm bảo sự phát triển lâu dài cho cộng đồng. Điều này bao gồm việc tạo điều kiện để người dân tái định cư ổn định, tiếp cận các dịch vụ công cộng đầy đủ và có cơ hội phát triển kinh tế mới. Bên cạnh đó, một cơ chế giám sát và đánh giá hiệu quả của chính sách cần được thiết lập một cách chặt chẽ. Cơ chế này sẽ giúp phát hiện và khắc phục kịp thời những tồn tại, hạn chế trong quá trình thực hiện, đảm bảo rằng chính sách luôn đáp ứng được nhu cầu thực tế và mang lại hiệu quả cao nhất cho người dân.

3. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM ĐỂ ĐẢM BẢO THỰC HIỆN HIỆU QUẢ CHÍNH SÁCH AN SINH XÃ HỘI KHI THU HỒI ĐẤT.

Trước hết cần hoàn thiện khung pháp lý. Để đảm bảo tính công bằng, minh bạch và hiệu quả trong quản lý đất đai, việc hoàn thiện khung pháp lý là vô cùng cần thiết. Cụ thể, cần có những quy định rõ ràng và chi tiết về các khâu như xác định giá trị đất, mức bồi thường khi Nhà nước thu hồi đất và thủ tục hành chính liên quan. Việc này không chỉ giúp ngăn ngừa tranh chấp, khiếu kiện mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho các hoạt động đầu tư, kinh doanh liên quan đến đất đai. Bên cạnh đó, việc xây dựng cơ sở dữ liệu về đất đai chính xác, minh bạch cũng là một yếu tố quan trọng để hỗ trợ quá trình quản lý và sử dụng đất đai hiệu quả.

Bên cạnh đó, cần tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền. Để quá trình đô thị hóa diễn ra một cách hài hòa và bền vững, việc tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền là điều không thể thiếu. Nhà nước cần chủ động cung cấp thông tin đầy đủ, chính xác và kịp thời về các quy hoạch, dự án đô thị thông qua các kênh truyền thông đa dạng như báo chí, đài phát thanh, truyền hình, mạng xã hội và các cuộc họp cộng đồng. Bên cạnh đó, việc tạo điều kiện để người dân tham gia đóng góp ý kiến thông qua các kênh trực tuyến, hộp thư góp ý, hoặc các cuộc họp dân chủ là vô cùng quan trọng. Việc lắng nghe và tiếp thu ý kiến của người dân không chỉ giúp nâng cao chất lượng các quyết sách mà còn tạo ra sự đồng thuận xã hội, góp phần xây dựng một đô thị văn minh, hiện đại. Đồng thời, việc đảm bảo tính minh bạch trong quá trình thực hiện các dự án đô thị sẽ giúp tăng cường lòng tin của người dân, tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển bền vững của đô thị.

Hơn nữa cần xây dựng cơ chế giám sát phù hợp, chặt chẽ và hiệu quả hơn. Việc xây dựng cơ chế giám sát thực hiện chính sách an sinh xã hội khi nhà nước thu hồi đất là một vấn đề hết sức cấp bách. Mục tiêu cuối cùng của cơ chế này là bảo vệ tối đa quyền lợi hợp pháp của người dân bị ảnh hưởng. Thông qua giám sát, chúng ta có thể ngăn chặn các hành vi vi phạm

pháp luật, đảm bảo rằng người dân được đền bù thỏa đáng và được hỗ trợ tái định cư một cách công bằng, góp phần ổn định cuộc sống và tạo niềm tin trong nhân dân.

Cần thành lập các tổ chức giám sát độc lập, có sự tham gia của nhiều thành phần xã hội. Xây dựng một hệ thống quy định, quy trình giám sát rõ ràng, minh bạch. Và tăng cường tuyên truyền, phổ biến pháp luật về đất đai để người dân hiểu rõ quyền lợi của mình và biết cách bảo vệ quyền lợi đó.

Cuối cùng, cần nghiên cứu, xây dựng các chính sách hỗ trợ lâu dài cho người dân. Khi Nhà nước thu hồi đất, việc đảm bảo an sinh xã hội cho người dân là ưu tiên hàng đầu. Để đạt được mục tiêu này, cần có những chính sách hỗ trợ toàn diện, bao gồm đầu tư vào các chương trình tái định cư, tạo điều kiện cho người dân tiếp cận các dịch vụ đào tạo nghề và tìm việc làm, đồng thời xây dựng các chính sách hỗ trợ lâu dài. Thay vì chỉ tập trung vào việc bồi thường một lần, Nhà nước cần có những hỗ trợ liên tục để giúp người dân ổn định cuộc sống và hòa nhập cộng đồng mới. Qua đó, giúp người dân không chỉ có cuộc sống ổn định mà còn góp phần vào sự phát triển chung của cộng đồng.

4. KẾT LUẬN

Khi Nhà nước thu hồi đất, việc đảm bảo người dân được hỗ trợ một cách công bằng, minh bạch về nhà ở, việc làm, và các nguồn lực khác là điều cần thiết. Các cơ quan nhà nước cần xây dựng và thực hiện chính sách một cách rõ ràng, minh bạch, đồng thời tăng cường công tác giám sát. Các tổ chức xã hội có thể đóng vai trò cầu nối, hỗ trợ người dân trong việc tiếp cận thông tin và giải quyết các vấn đề phát sinh. Bản thân người dân cũng cần chủ động tham gia vào quá trình này để bảo vệ quyền lợi chính đáng của mình. Tuy nhiên, quá trình thực hiện chính sách này vẫn còn chịu ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố khác nhau. Việc đảm bảo an sinh xã hội cho những người bị ảnh hưởng trực tiếp từ quá trình này luôn là một vấn đề quan trọng và cần được giải quyết một cách toàn diện, cần có những giải pháp cụ thể nhằm nâng cao hiệu quả chính sách an sinh xã hội đối với người dân khi nhà nước thu hồi đất.

Tóm lại, chính sách an sinh xã hội khi Nhà nước thu hồi đất là một vấn đề phức tạp, đòi hỏi sự quan tâm và giải quyết từ nhiều phía. Việc thực hiện tốt chính sách này không chỉ là trách nhiệm của Nhà nước mà còn là trách nhiệm của toàn xã hội.!

TÀI LIỆU TRÍCH DẪN

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
2. Quốc hội (2013): *Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam*, Hà Nội.
3. Đoàn Minh Huấn (2023): *Quản lý phát triển xã hội bền vững, thúc đẩy chính sách xã hội toàn diện, bao trùm, hiện đại, lấy người dân làm trung tâm*, Tạp chí Cộng sản (Chuyên đề), số 7/2023
4. Nguyễn Hữu Hải và Lê Văn Hòa (2014): *Đại cương về Chính sách công*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội
5. Đỗ Hồng Phúc (2015): *Đánh giá chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi nhà nước thu hồi đất tại một số dự án trên địa bàn Quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội*, Luận án thạc sĩ, Học viện nông nghiệp Việt Nam, Hà Nội.
6. Lê Như Thanh - Lê Văn Hòa (2017): *Hoạch định và thực thi chính sách công*, Nxb. Chính trị quốc gia - sự thật, Hà Nội.

